

Sedan förra numret av Smittnytt utkom har vi som bekant drabbats av covid-19-pandemin, som påverkat allas våra liv och för oss på Smittskydds-enheten inneburit att pandemihanteringen tagit nästan all arbetstid och att det övriga arbetet fått gå på sparlåga. Här nedan presenteras information om covid-19-läget i länet, några andra aktuella frågor samt, äntligen, årsstatistiken för 2019.

Covid-19 i Västernorrland – en lägesbild

De första fallen av covid-19 i Västernorrland registrerades den 10 mars 2020, och fram till slutet av september hade ca 1930 fall anmälts i länet. Belastningen på sjukvården ökade till en början snabbt och var som högst under maj, då som mest 41 patienter sjukhusvårdades samtidigt; den högsta siffran för samtidigt intensivvårdade patienter var 12. Under sommaren och början av hösten minskade gradvis antalet ineliggande patienter på sjukhus och i slutet av september var siffran nere på 3-4. Sedan slutet av juli har ingen patient behövt intensivvård. Antalet nya fall per tidsenhet har påverkats av de gradvis utökade provtagningsindikationerna. Den hittills högsta noteringen var 164 fall vecka 27, varefter siffrorna minskade gradvis ner till 6 fall vecka 36. Därefter har vi sett en liten ökning, och under vecka 39 rapporterades 24 fall.

Region Västernorrland hade förhöjd beredskap från mars till den 24 augusti, då man gick ner från stabsläge till normalläge.

I takt med att samhällsspridningen av covid-19 minskat har den nationella strategin förändrats och målet är nu återigen att hitta "alla" fall av covid-19 och smittspåra kring dessa. Sedan slutet av juli har regionen centrala smittspårare, som utför smittspårning på remiss från behandlande läkare vid hälso-/vårdcentraler, sjukhus etc. samt av de fall som upptäcks inom egenprovtagningen via 1177 Vårdguidens e-tjänster, som varit tillgänglig i länet sedan början av juli.

Antalet analyserade prover och antalet positiva personer i länet framgår av diagram 1. En kontinuerlig och kraftig ökning av provtagningarna har setts sedan vecka 32 och under vecka 39 analyserades över 3 600 prover, varav 65 % tagits via egenprovtagningen. Under motsvarande tid har andelen positiva prover sjunkit från 2,8 % till 0,7 %.

Sedan augusti erbjuds vård- och omsorgspersonal antikroppstestning. T.o.m. vecka 39 hade 6 831 prover tagits, varav 598 var positiva (8,8 %). Med början under senare delen av oktober kommer allmänheten att erbjudas antikroppstestning.

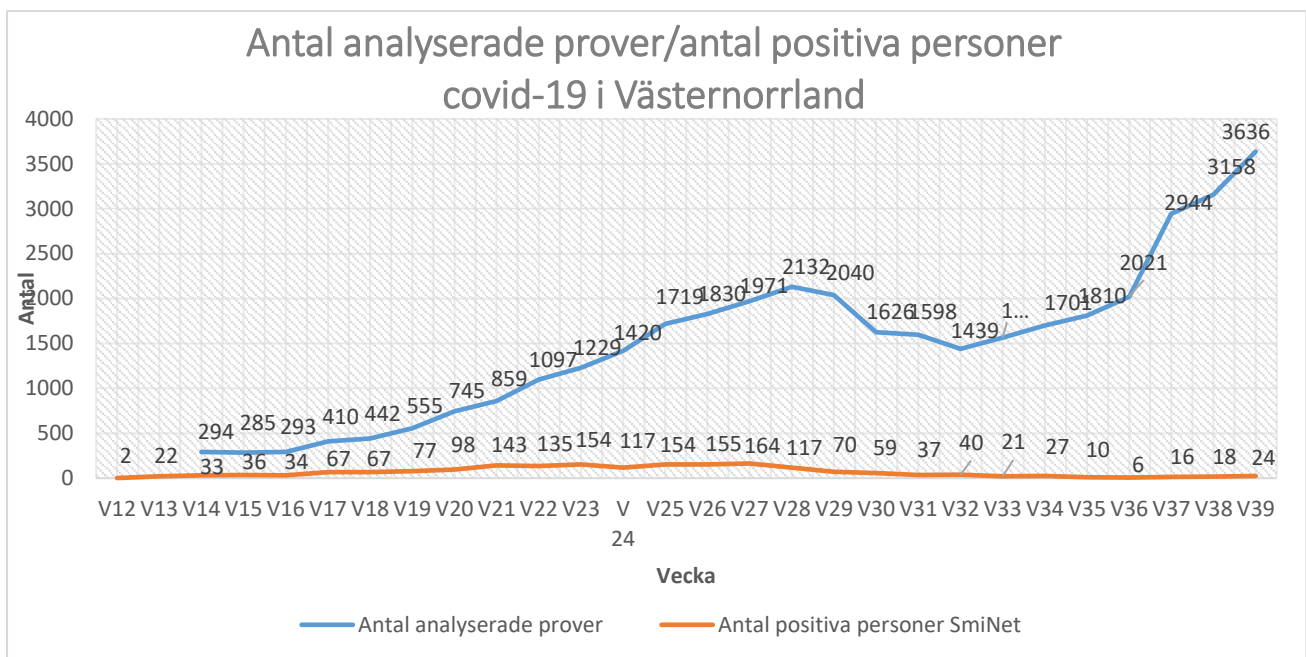

Diagram 1

Influensavaccinationskampanjen börjar den 3 november

Höstens vaccinationskampanj mot säsongsinfluensan börjar **tisdagen den 3 november**. Särskilt under pågående pandemi är det viktigt att uppnå en hög vaccinationstäckning mot influensa bland personer i riskgrupp samt vård- och omsorgspersonal för att skydda personer som riskerar svår sjukdom på grund av influensainfektion. Därför rekommenderar Folkhälsomyndigheten en prioritering av riskgrupper samt [vård- och omsorgspersonal](#) som arbetar nära patienter och omsorgstagare med ökad risk för allvarlig influensa. För personer i riskgrupp är influensavaccination fr.o.m. i höst kostnadsfri. För ytterligare information läs på [Folkhälsomyndighetens webbplats](#).

Annat aktuellt i länet

Källor: 1177 Vårdguiden, Folkhälsomyndigheten, Rikshandboken, Livsmedelsverket

Harpest (tularemi) är en bakterieorsakad vektorburen zoonos, det vill säga en sjukdom som kan överföras mellan djur och människa. Den drabbar främst olika gnagare, men smittan kan på flera olika sätt överföras till människan, bl.a. genom

- bett av en smittad mygga eller annan insekt
- direkt beröring med ett smittat djur
- inandning av damm, förorenat med sjuka djurs urin eller avföring
- intag av smittat vatten.

Symtomen kan vara att patienten insjuknar akut med hög feber, huvudvärk och illamående. Om man har smittats via direktkontakt med ett sjukt djur (ofta hare) eller via insektsbett, uppstår i regel ett sår lokalt, och de näraliggande lymfknutorna förstoras och blir ömma. Personer som har smittats via luftvägarna insjuknar i lunginflammation. **Diagnos** ställs genom att man påvisar antikroppar mot harpestbakterien i blodprov eller påvisar bakteriens arvs massa i prov från sår. Sjukdomen behandlas med antibiotika.

Diagnosen är anmälningspliktig enligt smittskyddslagen.

Mer info om sjukdomen hittar du i [Smittskyddsläkarnas smittskyddsblad](#) och hos [FOHM](#).

Bildkälla: Dalatidningen

Gratis kondomer via 1177 Vårdguidens e-tjänster

Region Västernorrland erbjuder nu dig som är 15-26 år möjlighet att beställa gratis kondomer genom att logga in via 1177 Vårdguidens e-tjänster. Även elevhälsan, Mittuniversitetet och fritidsgårdar runtom i länet kommer ha kondomer som de kan dela ut vid efterfrågan i höst. Du hittar [mer information här](#) och var du loggar in för att beställa.

Beställ gratis kondomer

Testa dig för klamydia och gonorré

Alltid med dig!
Logga in på 1177.se

Årsstatistik 2019

Allmänfarliga sjukdomar

Ej sexuellt överförbara infektioner (STI)

Campylobacterinfektion, 125 fall

Antalet fall har minskat i Västernorrland under 2019. Både sporadiska fall och familjesmitta har rapporterats. Av fallen angavs 56 personer vara smittade i Sverige. För de utlandssmittade var Spanien (14) och Thailand (14) vanligaste smittländer. Se diagram 2.

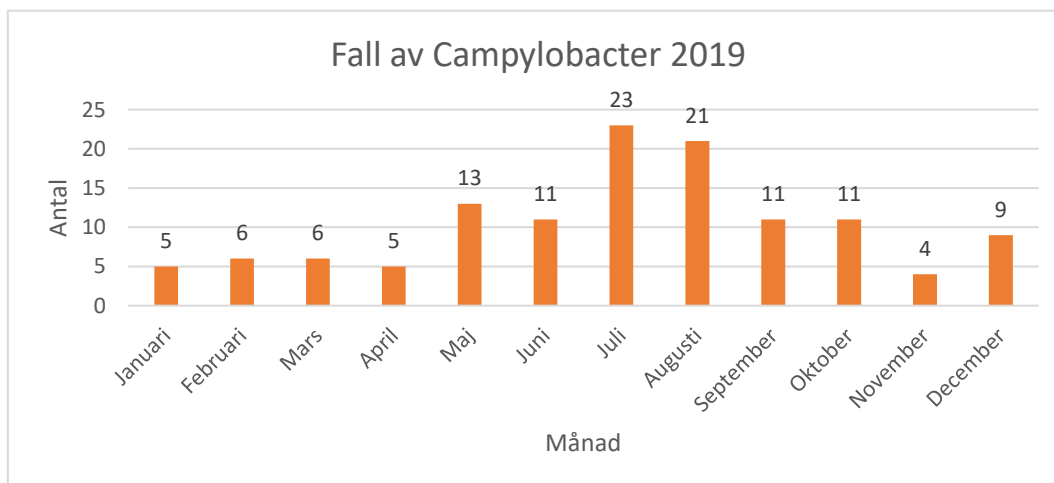

Diagram 2

Källa: SmiNet

EHEC-infektion, 7 fall

Av de anmälda fallen i Västernorrland var 4 smittade i Sverige och 2 fall smittade utomlands. Åldersspannet var 0–45 år.

Giardiainfektion, 10 fall

Av de anmälda fallen var 7 fall smittade utomlands, 1 fall i Sverige och i 2 fall saknades uppgift om smittland. Åldersspannet var 5–47 år.

Hepatit A, 3 fall

Diagnosen hepatit A upptäcktes i 3 fall. Oklar smittväg i alla fallen. Inga sekundärfall har påträffats.

Hepatit B, 20 fall

Återigen en minskning av de anmälda fallen jämfört med fjolåret. Könsfördelningen var 8 kvinnor och 11 män (i 1 fall var kön inte redovisat) och majoriteten uppges ha smittats utomlands. Typ av infektion redovisades på följande sätt: 16 fall av symptomfri smittbärare och ett fall av akut infektion, i resterande 3 var detta ej angett i anmälan.

Hepatit C, 35 fall

Här ses en minskning av fall jämfört med 2018 då det rapporterades 51 fall. Diagnosen förekommer i de flesta åldersintervall, se diagram 2. Könsfördelningen var 11 kvinnor och 24 män där sannolikt smittland uppgavs vara Sverige i 30 av fallen och intravenöst missbruk uppgavs som sannolik smittväg i 23 av fallen.

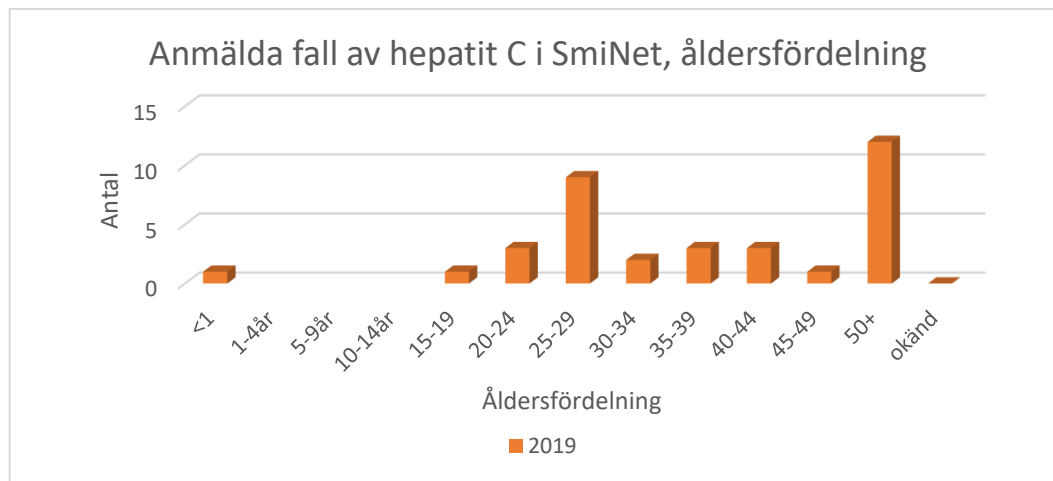

Diagram 3

Källa: SmiNet

Hepatit D, 2 fall

Anmälda fall 2019 var 2 män där trolig förvärvad smitta skett utomlands.

Infektion med meticillinresistenta gula stafylokker (MRSA), 75 fall

De anmälda fallen var 38 kvinnor och 37 män där 26 av fallen var barn och ungdomar under 18 år. Sverige har angivits som sannolikt smittland i 40 av fallen, Övriga länder rapporterades i 18 av fallen och uppgift saknades i 17 av fallen. Antal anmälda fall presenteras i diagram 7.

Salmonellainfektion, 50 fall

De anmälda fallen var 33 kvinnor och 17 män där åldersspannet var 1–80 år. 10 personer var smittade i Sverige, 5 av dessa personer ingick i två nationella utbrott av *Salmonella* Monofasisk Typhimurium och *Salmonella* Newport. 40 personer var smittade utomlands, vanligaste uppgivna smittländer var Thailand med 8 fall och Turkiet 6 fall.

Shigellainfektion, 5 fall

De anmälda fallen var 3 kvinnor och 2 män, 2–63 år, där smittländerna var Sverige, Sydafrika och Pakistan

Tuberkulos, 29 fall

De anmälda fallen var 14 kvinnor och 15 män i åldrarna 17–76 år, 6 personer var smittade i Sverige och de övriga fallen var smittade utanför Sverige.

Tyfoidfeber, 1 fall

En 4-årig pojke, sannolikt smittad i Irak.

Allmänfarliga sjukdomar

Sexuellt överförbara infektioner (STI)

Klamydiainfektion, 743 fall

Sammanställningen visar en svag ökning av antalet anmälda fall från 2018 till 2019 där antalet kvinnor uppgick till 423 och antalet män 320. Åldersfördelningen är utspridd och infektionen förekommer nästan i alla åldrar med en topp i åldersintervallet 15–24 år. Denna trend är lika som tidigare år, se presentation i diagram 4.

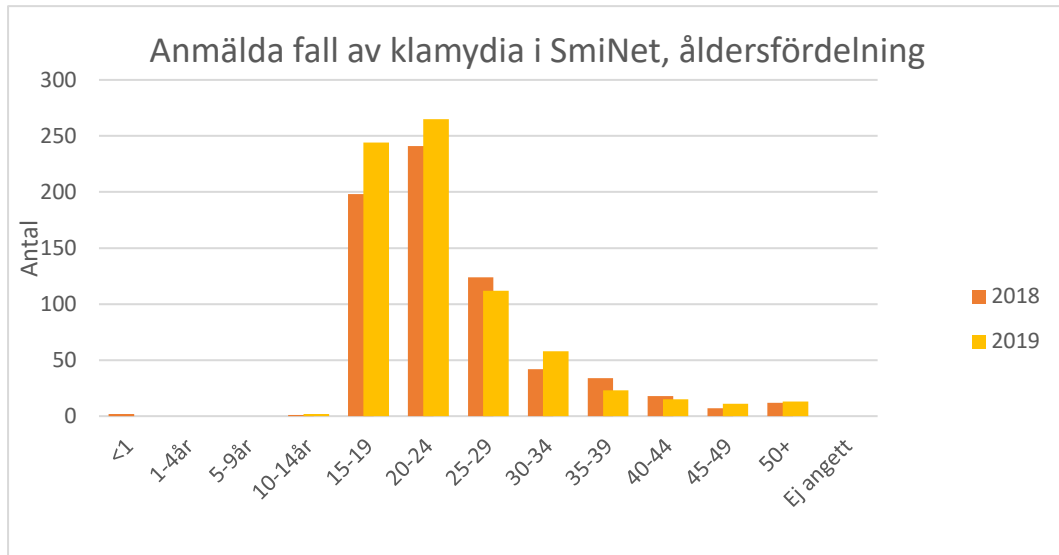

Diagram 4

Källa: SmiNet

Antalet analyserade prover vid Laboratoriemedicin Västernorrland har ökat 2019 jämfört med 2018, från 11 048 till 11 837. Antalet personer med påvisad infektion har ökat från 740 till 758 och presenteras i diagram 5. Klamydia fortsätter vara en infektion som i huvudsak rapporteras heterosexuellt överförd samt en infektion där smittöverföringen till stor del sker i Sverige (92 % 2019).

Klamydiaprovtagning erbjuds av Region Västernorrland via besök inom vården och en webbtjänst för klamydia- och gonorréprovtagning via 1177 Vårdguidens e-tjänster, <https://www.1177.se/Vasternorrland/Fakta-och-rad/Undersokningar/Klamydiaprovtagning-i-Vasternorrland/>.

Webbtjänsten för diagnoserna klamydia och gonorré presenteras i separat sammanställning.

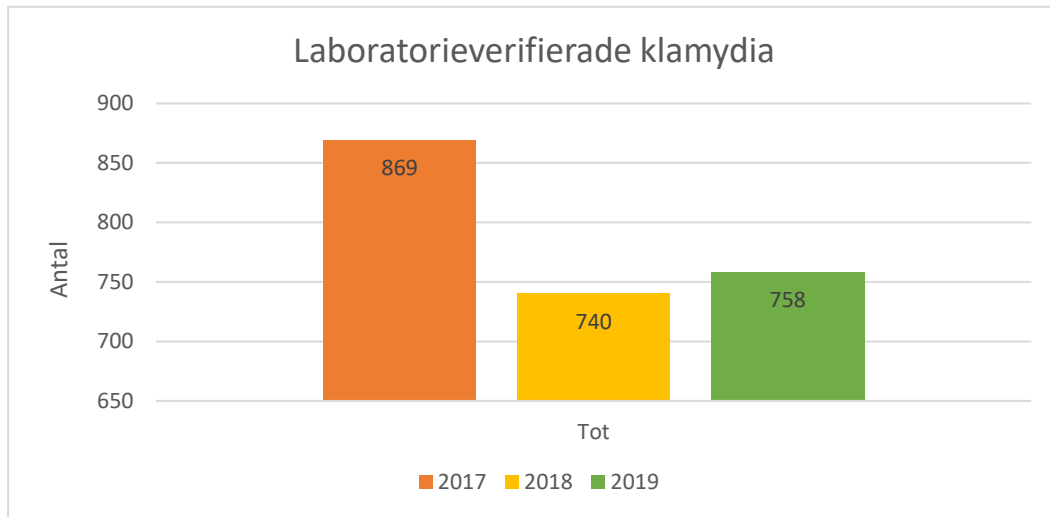

Diagram 5

Källa: Laboratoriemedicin

Gonorré, 33 fall

En ökning av antalet anmälda fall från 2018 då det var 12 fall. Könsfördelningen 2019 var 14 kvinnor och 19 män där 29 sannolikt var smittade i Sverige och heterosexuell smittväg uppgavs i 16 av fallen. Se diagram 6.

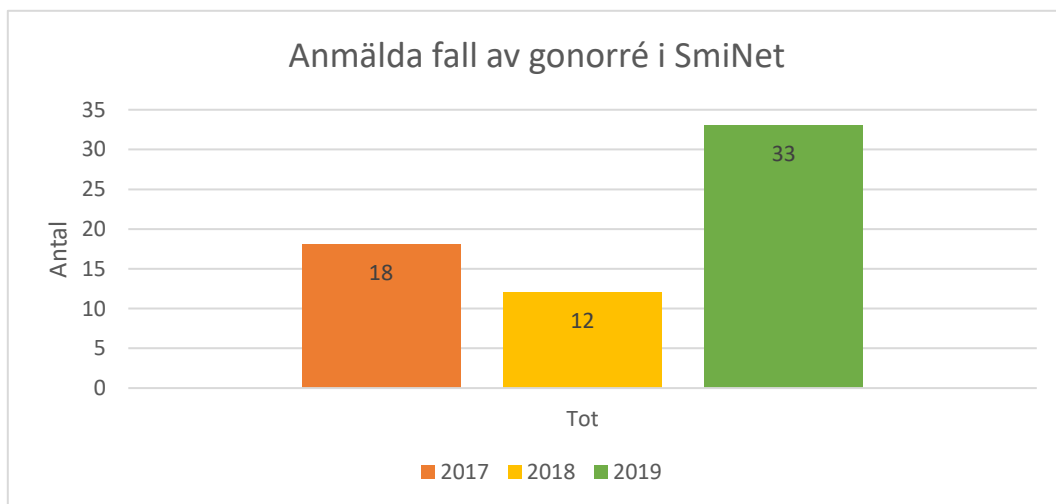

Diagram 6

Källa: SmiNet

Hivinfektion, 9 fall

En svag minskning av anmälda fall där antalet kvinnor var 6 och antalet män 3. Antal fall som uppgavs vara smittade utomlands var 6.

Syfilis, 2 fall

De anmälda fallen var 2 kvinnor.

Andra anmälningspliktiga sjukdomar

Infektion med atypiska mykobakterier, 10 fall

De anmälda fallen var 7 kvinnor och 3 män i åldrarna 50–88 år.

Infektion med cryptosporidium, 9 fall

De anmälda fallen var 7 kvinnor och 2 män, ålder 4–73 år. 6 fall angav Sverige som smittland.

Denguefeber, 3 fall

De anmälda fallen var 1 kvinna och 2 män, Thailand och Kambodja har angivits som sannolikt smittland.

Echinokockinfektion, 1 fall

En 25-årig man smittad i Serbien hade infektion med *E. granulosus*.

Infektion med enterobacteriaceae som producerar ESBL, 182 fall

Könsfördelningen av fallen var 125 kvinnor och 57 män i åldrarna 0–95 år. Se diagram 7.

ESBL-CARBA producerande enterobacteriaceae, 2 fall

De anmälda fallen var 1 kvinna och 1 man. Se diagram 7.

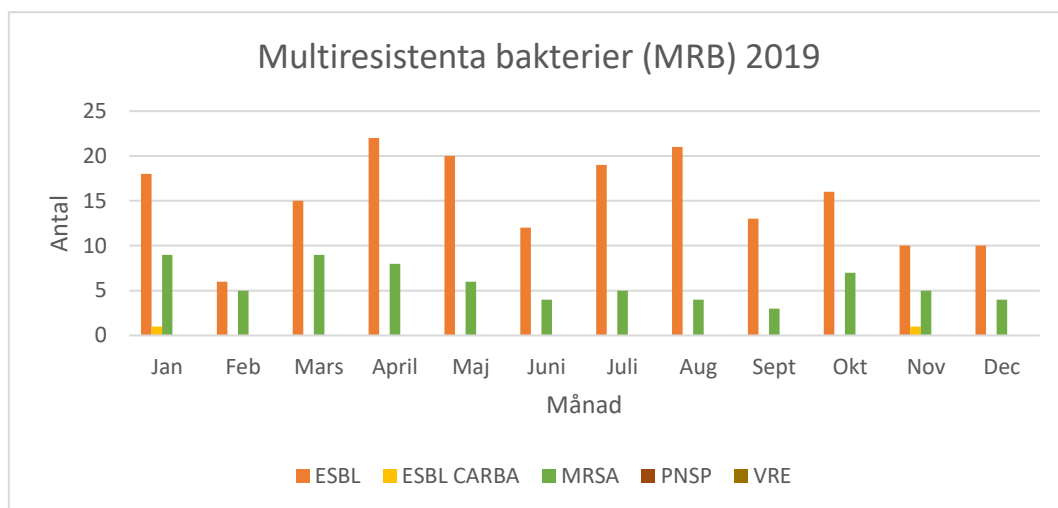

Diagram 7

Källa: SmiNet

Invasiv infektion med betahemolyserande grupp A-streptokocker (GAS), 13 fall

Det rörde sig om 6 kvinnor och 7 män i åldrarna 6–91 år. 1 av fallen angavs ha Toxic Shock Syndrome (TSS).

Invasiv infektion med Haemophilus influenzae, 4 fall

Det rörde sig om 4 kvinnor i åldrarna 5–88 år.

Harpest (tularemi), 77 fall

En kraftig uppgång av fall under 2019 där smittvägen uppgavs som insektsbett i 45 av fallen, i resterande fall saknades den uppgiften. Könsfördelningen rapporterades vara 39 kvinnor och 38 män.

Influensa A, 637 fall

Det rörde sig om 316 kvinnor och 321 män i åldrarna 0–102 år.

Influensa B, 3 fall

Det rörde sig om 2 kvinnor och 1 man i åldrarna 23–67 år.

Kikhosta, 62 fall

Under året diagnostiserades 62 fall av kikhosta. Åldersfördelningen var spridd över alla åldrar men där 7 av fallen var <1år. Könsfördelningen var 36 kvinnor/flickor och 26 män/pojkar. Vaccination uppgavs finnas i 18 av fallen, i 24 fall fanns det ej och i 20 fall var det ej angett.

Flödet av antal anmälda fall under en 3-årsperiod presenteras i diagram 8.

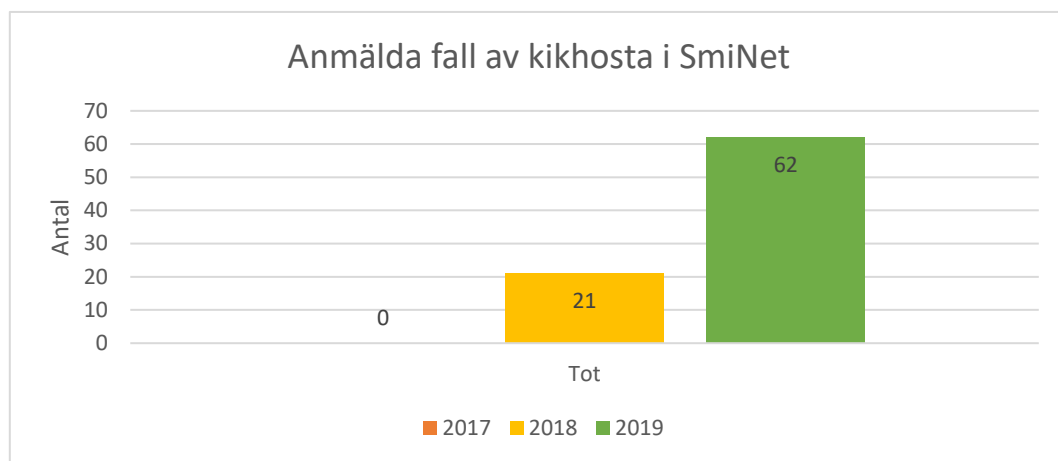

Diagram 8

Källa: SmiNet

Legionellainfektion, 5 fall

De anmälda fallen var 3 kvinnor och 2 män, ålder 71–85 år, inhemsk smitta har uppgivits i 4 av fallen.

Listeriainfektion, 3 fall

De anmälda fallen var 3 kvinnor 19–95 år, inhemsk smitta har uppgivits.

Malaria, 1 fall

Smittland Liberia, *Plasmodium falciparum* påvisades.

Invasiv meningokockinfektion, 1 fall

En 51-årig man hade infektion med serogrupp B.

Invasiv pneumokockinfektion, 47 fall

De anmälda fallen var i åldrarna 1–94 år och 25 personer tillhörde "65+-gruppen". Bland fallen fanns 3 barn i åldrarna 1-4 år, som hade infektioner med serotyper som ej ingår i gängse vaccin.

Sorkfeber (nephropathia epidemica), 19 fall

Det rörde sig om 11 kvinnor och 8 män. Flödet av antal anmälda fall under en 3-årsperiod presenteras i diagram 9.

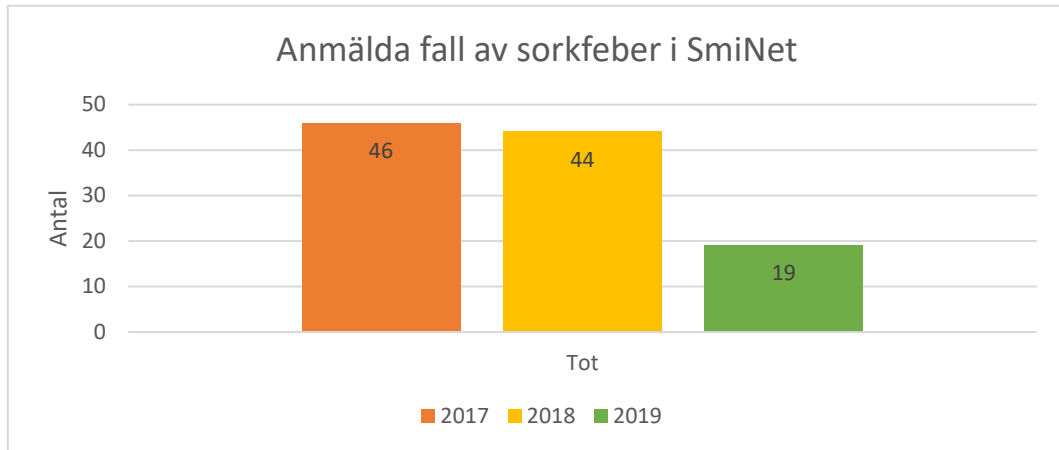

Diagram 9

Källa: SmiNet

Vibrioinfektion exkl. kolera, 4 fall

Det rörde sig om män i åldrarna 22-74 år, en smittad i Sverige och tre utomlands.

Viral meningoencefalit, 5 fall

De anmälda fallen var i åldrarna 34–73 år. Orsakande virus var i 2 fall varicella-zoster-virus, 1 fall herpes simplex-virus typ 2, 1 fall av echovirus 30 och 1 fall av okänd species/typ.

Yersiniainfektion, 11 fall

Två nationella utbrott av *Yersinia enterocolitica* förekom under våren 2019, ingen gemensam smittkälla har kunnat identifieras. 3 personer från Västernorrland insjuknade i utbrottet. 9 av fallen var smittade i Sverige och övriga utomlands. Åldersspannet var 0–57 år.

Årsstatistik för de senaste fem åren i Västernorrland

Statistik för anmälningspliktiga sjukdomar rapporterade i Västernorrland de senaste fem åren	2015	2016	2017	2018	2019
Mag-tarminfektioner					
Campylobacterinfektion	178	236	199	151	125
Infektion med cryptosporidium	4	2	4	3	9
EHEC-infektion	3	8	3	8	7
Infektion med Entamoeba histolytica	4	0	1	0	0
Giardiainfektion	45	30	23	9	10
Salmonellainfektion	51	55	62	42	50
Shigellainfektion	4	2	2	4	5
Tyfoidfieber	0	0	0	0	1
Yersiniainfektion	13	7	5	3	11
Hepatiter					
Hepatit A	1	1	0	1	3
Hepatit B	110	68	35	25	20
Hepatit C	55	49	65	51	35
Hepatit D	1	7	1	2	2
Sexuellt överförbara infektioner (STI)					
Gonorré	22	16	18	12	33
Hivinfektion	12	12	15	13	9
Klamydiainfektion	1021	913	794	679	743
Syfilis	4	5	0	0	2
Norrländska zoonoser (infektioner överförda av djur)					
Harpest (tularemi)	13	1	1	4	77
Sorkfeber (nefrothia epidemica)	51	27	46	44	19
Barnsjukdomar i barnvaccinationsprogram					
Difteri	1	1	1	1	0
Kikhosta	6	4	0	21	62
Infektioner med multiresistenta bakterier (MRB)					
ESBL	146	188	194	180	182
ESBL CARBA	0	3	3	2	2
MRSA	94	159	100	91	75
Pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin	3	5	1	2	0
VRE	0	0	0	5	0
Invasiva bakteriella infektioner					
Betahemolyserande grupp A-streptokocker (GAS)	10	16	14	23	13
Haemophilus influenzae	4	6	3	3	4
Meningokocker	1	2	3	0	1
Pneumokocker	44	53	48	32	47

	2015	2016	2017	2018	2019
Övriga luftvägsinfektioner					
Nya influensan A(H1N1) – <i>anmälningspliktig t.o.m. 2015-11-30</i>	4				
Influensa A – <i>anmälningspliktig fr.o.m. 2015-12-01</i>	21	338	457	312	637
Influensa B – <i>anmälningspliktig fr.o.m. 2015-12-01</i>	1	57	136	422	3
Legionellainfektion	2	5	1	4	5
Övriga infektioner					
Tuberkulos	32	28	22	15	29
Infektion med atypiska mykobakterier	6	9	6	5	10
Denguefeber	4	7	1	5	3
Echinokockinfektion	1	0	0	0	1
Listeriainfektion	3	3	1	3	3
Malaria	9	6	4	1	1
Q-feber	1	0	0	1	0
Vibrioinfektion exkl. kolera	4	1	0	1	4
Viral meningoencefalit	9	5	6	20	5
TBE-Viral meningoencefalit	0	0	0	1	0

Vi som arbetar på Smittskyddsenheten, Region Västernorrland:

Hans Boman, smittskyddsläkare	060-13 52 47	hans.boman@rvn.se
Maria Tempé, bitr. smittskyddsläkare	060-13 52 42	maria.tempe@rvn.se
Ulrika Bengtsson, smittskyddssjuksköterska	060-13 52 46	ulrika.bengtsson@rvn.se
Anna Westin, smittskyddssjuksköterska	060-13 52 43	anna.westin@rvn.se
Anna Söderlind, apotekare/Strama	070-191 87 87	anna.soderlind@rvn.se
Jessica Nyman, administratör	060-13 52 41	jessica.nyman@rvn.se